

عنوان مقاله:

اخلاق اقتصادی در آموزه‌ها و عملکرد دولت اسلامی

محل انتشار:

مجله اقتصاد و بانکداری اسلامی، دوره 4، شماره 10 (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 46

نویسنده:

سید محمد حسن مصطفوی - عضو هیات علمی دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

چکیده فساد، اعتماد سرمایه‌گذاران را سلب می‌کند، صاحبان موسسات را در تولید به تحمل مخاطره و هزینه بیشتر وامی دارد، اعتبار کشور را تنزل می‌دهد، قابلیت اعتماد صاحبان حرف و مشاغل و دولت را به میزان زیادی از بین می‌برد و جامعه عزت نفس و اطمینان به حکومت قانون و نهادهای دولتی را از دست می‌دهد. کاهش سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی ناشی از فساد، مانع پیشرفت اقتصادی و سبب بروز مشکلات اجتماعی عدیده می‌شود. ظهور فساد و رانت مساله تازه‌ای در اقتصاد ایران نیست. اقتصاد ایران در قبیل و بعد از انقلاب همواره شاهد این پدیده بوده است. افرادی که مسبب اصلی این مساله‌اند، ارتباط تنگاتنگی با ساخت قدرت به تنها یعنی تواند شرط لازم و کافی این پدیده در کشور باشد. ظهور این افراد در ساخت اقتصادی کشور علل گوناگونی دارد و بعضاً ممکن است آن را با برخی استدلال‌ها توجیه کنند. در مکتب کارآمدی فساد، با تاکید بر ناکارآمدی قوانین و نهادها در کشورهای در حال توسعه، فساد را روشنی برای غلبه بر ناکارآمدی قوانین و مقررات تلقی می‌کنند. در دهه‌های اخیر، برخی فساد مالی را تسهیل کننده توسعه می‌دانستند و مدعی بودند که راهی موثر برای دور زدن مقررات مزاحم و دست و پاگیر غیر اثر بخش است؛ که در مقاله به آنها پرداخته خواهد شد. در حالی که از نظر پیشوایان دینی، اگر فساد مالی در جامعه سیطره یابد، وحدت جامعه که پیشواینده حکومت دینی است، از بین می‌رود و اخلاق اجتماعی و فردی و ریشه‌های اعتماد در هم می‌ریزد و تضاد اجتماعی جایگزین وحدت می‌شود. واسلام با قدرت و با استفاده از اهرم‌های مادی و معنوی با آن میاره می‌کند و بر مردم، جامعه و حکومت اسلامی نیز در انجام این مهم تکلیف کرده است. با این حال، در رتبه بندی ادراک فساد سازمان شفافیت بین‌الملل، ج. ا. ایران جزو ۱۸ درصد قدر جدول قرارگرفته و به عبارت دیگر، ۸۲ درصد از ۱۸۱ کشور که مورد مطالعه قرار گرفته‌اند، در این شاخص وضعیتی برتر از کشورمان داشته‌اند! مقاله حاضر که با استفاده از داده‌های کتابخانه ای و اسنادی و به روش توصیفی-تحلیلی، نگارش یافته، به «اخلاق اقتصادی در آموزه‌ها و عملکرد دولت اسلامی و مروری بر فعالیت‌های مرتبط در ج. ا. ایران با تاکید بر فساد مالی» پرداخته و نشان داده که فساد، علاوه بر اقتصاد، دیگر عرصه‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی را نیز به شدت تحت تأثیرات منفی خود قرار می‌دهد و در پایان، پیشنهاداتی برگرفته از آموزه‌ها و عملکرد دولت اسلامی و نیز یافته‌های مقاله ارائه شده است.

کلمات کلیدی:

Keywords : Crime, Corruption, Rent-seeking, Embezzlement, Bribery, Islamic teachings, the Islamic State practice

وازگان کلیدی: جرم، فساد مالی و اقتصادی، رانت جویی، اختلاس، رشوه، آموزه‌های اسلامی، عملکرد دولت اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2051690>